- Naslov poročila: POROČILO O PREDHODNIH ARHEOLOŠKIH RAZISKAVAH NA OBMOČJU PREDVIDENE GRADNJE ODPRTEGA SKLADIŠČA SOLI, PARC.ŠT. 1137/2, K.O. 1714 SELO PRI ROBU, V KRAJU ROB, NA OBMOČJU OBČINE VELIKE LAŠČE

- Avtor(ji) poročila: Enej Filipidis, univ.dipl.arheolog
- Datum izdelave poročila: oktober 2025

Podatki o raziskavi

- Ime projekta: 25-0413 Rob
- Številka kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline: 62240-436/2025-3340-5, z dne18. 9. 2025
- Koda raziskave: 25-0413
- Številka kulturnovarstvenih pogojev Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS): 35102-0899/2024-2
- EID – enotna identifikacija dediščine in ime: EID 1-16124, Rob - Arheološko najdišče Hrib
- Naselje: ROB
- Občina: VELIKE LAŠČE
- Katastrske reference: 1137/2, k. o. 1714 SELO PRI ROBU
- Kartografske reference:
- Ime najdišča: Rob - Arheološko najdišče Hrib (EID 1-16124)
  Knej - Kulturna krajina reke Rašice in Mišje doline (EID 1-16124)
- Vrsta najdišča: /
- Okvirna datacija najdišča glede na raziskavo: /
- Rezultat arheološke raziskave: 0 - arheološko negativno
- Razlog za izvedbo raziskave: Predhodne arheološke raziskave
- Opis razlogov za izvedbo raziskave: gradnja odprtega skladišča soli, ureditev zunanjih površin in priključkov za skladišče

- Raziskovalni postopek: Arheološki testni izkop
- Okolje raziskave: kopensko
- Izvajalec arheološke raziskave: Filipidis d.o.o., Koblarji 15, 1332 Stara Cerkev
- Odgovorna oseba izvajalca: Filip Filipidis

- Vodja raziskave: Enej Filipidis - univ. dipl. arheol.
- Namestnik vodje: Gojko Tica - univ. dipl. arheol. - doktor arheologije
- Strokovni sodelavci: /
- Vir financiranja: Sredstva naročnika raziskave

- Nadzornik raziskave: konservatorska svetovalka doktorica arheologije Maja Bricelj, univ. dipl. arheol.
- Pristojna OE ZVKDS: ZVKDS OE Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 LJUBLJANA
- Datum začetka terenskih del: 27. 9. 2025
- Datum konca terenskih del: 28. 9. 2025
- **Mesto začasne hrambe arhiva raziskave:** – **Koblarji 15, 1332 Stara Cerkev**
- **Mesto trajne hrambe arhiva raziskave:** **Muzej in galerije mesta Ljubljane, Gosposka ulica 15, 1000 LJUBLJANA**

- Način ureditve lokacije ali območja raziskave po končani raziskavi: Zasutje testnih jarkov
- Ogroženost: Ne
- Opis razlogov stanja ogroženosti: /

Izvleček

Na območju arheološke raziskave je bilo ugotovljeno, da to območje predstavlja mokrišče, kar nakazuje tudi prisotna vegetacija. Ugotovljeno je bilo, da je bil antropogeni poseg na tem območju novodoben, kar nakazuje linija nedavno zasutega jarka na jugozahodnem delu parcele št. 1137/2, k.o. Selo pri Robu in odkrita vodovodna cev v testnima jarkoma. Ostalih antropogenih sledi ali najdb v testnih jarkih ni bilo. Razen novodobnih infrastrukturnih jarkov je območje intaktno in predstavlja naplavinske nanose. Na pregledani površini nedavno izkopanega in zasutega jarka, ki poteka skozi celotni jugovzhodni del parcele št. 1137/2, k.o. Selo pri Robu, smo našli le dva odlomka novodobne lončenine, kar predstavlja celotni zbir vseh najdb.

Ključne besede: Rob, arheološko negativno, geologija, naplavine

KAZALO

UVOD ... 5
Opis motivov in ciljev raziskave ... 5
Potek organizacije dela, sestava raziskovalne in sodelujoče institucije in posamezniki ... 5
Opis uporabljenih postopkov in tehnik ... 5
Povzetek delovnega dnevnika o poteku in okoliščinah del ... 5
REZULTATI ARHEOLOŠKE RAZISKAVE ... 5
Opis lokacije in območja raziskave s slikovnimi prilogami ... 5
Kratek geografski in zgodovinski oris širšega kraja ... 8
Arheološki načrt območja raziskave ... 10
Seznam in opis opazovalnih enot ... 11
Pisni in grafični prikaz stratigrafije ... 12
Analiza in interpretacija opazovanih arheoloških enot ... 13
Specialistično poročilo ... 22
Sklep ... 22
SITUACIJA PO KONČANI ARHEOLOŠKI RAZISKAVI ... 22
Ureditev območja raziskave po končani arheološki raziskavi ... 22
Primarna zaščita najdb in konservacija najdb ... 22
PODATKI O ARHIVU NAJDIŠČA ... 22
Kvantitativni podatki arhiva ... 22
Obseg najdb in vzorcev ... 22
Lokacija in dostopnost arhiva ... 22
SEZNAM UPORABLJENIH VIROV ... 23
PRILOGE ... 23

UVOD

Opis motivov in ciljev raziskave

Na območju arheološkega pregleda, parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu, smo dne 27.09.2025 izvedli invazivno predhodno arheološko raziskavo pod vodstvom Eneja Filipidisa, univ. dipl. arheologa. Arheološka raziskava je potekala v obliki strojnega izkopa dveh testnih jarkov v skupni površini dobrih 33 m^2, kar predstavlja manj kot 2% pokritost omenjene parcele. Parcela se nahaja na zaščitenem območju, ki je v Register nepremične kulturne dediščine vpisano kot: Rob-Arheološko najdišče Hrib (EID 1-16124) in Knej-Kulturna krajina reke Rašice in Mišje doline (EID 1-18465).

Raziskava je bila izvedena v skladu s Kulturnovarstvenimi pogoji ZVKDS OE Ljubljana, št. 35102-0899/2024-2 z dne 14.01.2025. Kulturnovarstveni pogoji določajo izkop dveh testnih jarkov, vsak testni jarek v velikosti 8 x 1,5 metra in do globine kultuno bogatih ostalin ali do sterilne geološke podlage. Arheološka raziskava se je izvedla zaradi predvidene gradnje odprtega skladišča soli, ki bi lahko močno poškodovala in uničila našo kulturno dediščino.

V dogovoru z odgovorno konservatorko, dr. Majo Bricelj, univ. dipl. arheol. iz ZVKD, OE Ljubljana, smo testna jarka z daljšima stranicama umestili v smeri severovzhod – jugozahod in sicer na jugozahodnem in severovzhodnem delu parcele št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu.

Cilj raziskave je bil preveriti arheološki potencial na območju raziskave, določiti vsebino in sestavo arheološkega najdišča ter ugotoviti stopnjo poškodovanosti in ogroženosti arheološkega najdišča.

Potek organizacije dela, sestava raziskovalne in sodelujoče institucije in posamezniki

Predhodna arheološka raziskava se je pričela z ogledom terena. Lokacija testnih jarkov je bila usklajena z odgovorno kons. dr. Majo Bricelj, univ. dipl. arheol. iz ZVKD, OE Ljubljana. Strojni izkop se je vršil pod stalnim nadzorom arheologa. Arheološka raziskava je potekala pod vodstvom Eneja Filipidisa, univ. dipl. arheologa in delovne ekipe.

Opis uporabljenih postopkov in tehnik

Predhodna arheološka raziskava se je pričela z ogledom terena. Lega posameznega testnega jarka je bila umeščena v prostor s pomočjo mejnikov parcele, ortofoto posnetka in s pomočjo 50 meterskih tračnih metrov ter uporabe kotnih funkcij. Strojni izkop je potekal z rovokopačem, ki je kopal z ravno zajemalno žlico širine 100 cm. Pri strojnem izkopu se je postopoma odstranjevalo po 10 cm materiala. Stojni izkop je potekal vse do prodnate fluvialne plasti, ki je bila pod zgornjo mejno površino na meji s podtalnico.

Povzetek delovnega dnevnika o poteku in okoliščinah del

Arheološke raziskave so potekale na bolj ali manj ravni površini, ki je bila zaraščena s travnato vegetacijo in nizko podrastjo. Med vegetacijo se nahaja rastlinstvo, ki za svojo rast potrebuje stalno vlažna tla in ki je značilno za mokrišča. Tloris testnega jarka ni bil v celoti očiščen, saj je že tako mokra tla proda začela hitro zalivati dvigajoča se podtalnica. Po izkopu testnih jarkov je podtalnica hitro naraščala in se dvignila vse na globino 90 cm. Antropogene ostaline se je pobiralo med samim strojnim izkopom, pregledano pa je bilo tudi odlagališče izkopanega materiala z namenom pobiranja ostalin, ki smo jih morebiti spregledali pri samem strojnem izkopu. Velikost posameznega testnega jarka je bila izmerjena in vrisana na tlorisni načrt. Posamezni testni jarek je bil fotografsko in opisno dokumentiran. Dokumentiran je bil najbolj izpovedni del profila posameznega testnega jarka, saj se je podtalnica hitro dvigovala, sosledje plasti pa je bilo na vseh profilih primerljivo. Vse stratigrafske enote so opisno in fotografsko dokumentirane ter vpisane v seznam. V seznam so vpisane vse dokumentarne fotografije, stratigrafske enote in najdbe.

REZULTATI ARHEOLOŠKE RAZISKAVE

Opis lokacije in območja raziskave s slikovnimi prilogami

Območje predhodne arheološke raziskave, parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu, se nahaja na jugovzhodnem robu naselja Rob. Naselje Rob z nadmorsko višino 507,9 metrov (vir 1), se nahaja na gričevnatem območju, ki je gosto prepredeno s številnimi potoki. Skozi naselje teče potok Uzmanjščica, južno od naselja pa teče potok Robarica (sl.1).

Arheološke raziskave so potekale na ravni, z vegetacijo gosto poraščeni površini (sl.2). Tik ob asfaltiranem cestišču se na severovzhodnem delu parcele, št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu, nahaja nasutje kamenja, grušča, proda in peska, ki je bilo najverjetneje nasuto za uporabo pri gradbenih delih (sl. 3).

Na prvi vojaški karti (1784 – 1785) je razvidno, da so se na tem območju nahajale travnate in gozdnate površine (sl.4) z maloštevilnimi stavbami, ki se pojavljajo kot manjši skupki stavb, ki so med seboj nekoliko odmaknjeni. Glede na prej omenjeno vojaško stavbo je imelo naselje Rob le nekaj stavb in cerkev Marijinega rojstva (vir 2) na bližnji vzpetini. Na drugi vojaški karti (1829-1835) je razvidno, da se naselje Rob ni bistveno povečalo, okolica je bila nekoliko naravno in antropogeno preoblikovana, pojavi pa se tudi novi in močnejši vodotok, ki še danes poteka južno od naselja (sl.5).

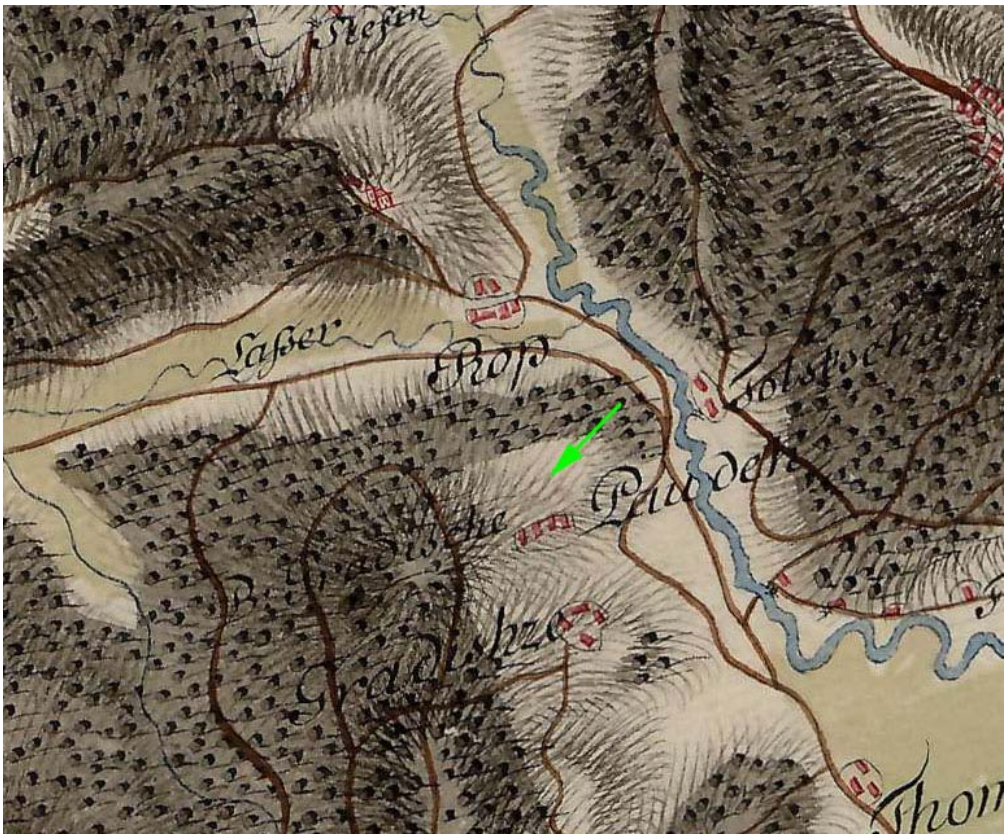
Sl.1: Naselje Rob s predstavljeno lego parcele št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu (podlaga: PISO).

Sl.2: Pogled na območje arheološke raziskave pred arheološkim posegom v prostor (foto: Enej Filipidis).

Pred. arh. raziskave, parc. št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Rob-Arheološko najdišče Hrib (EID 1-16124) in Knej-Kulturna krajina reke Rašice in Mišje doline (EID 1-18465). Koda raziskave: **25-0413**.

Sl.3: Pogled proti zahodu na severovzhodni del parcele št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu (foto: Enej Filipidis).

Sl. 4: Naselje Rob na vojaški karti iz 18.stoletja s predstavljeno lego arheoloških raziskav (podlaga: http://mapire.eu/en/).

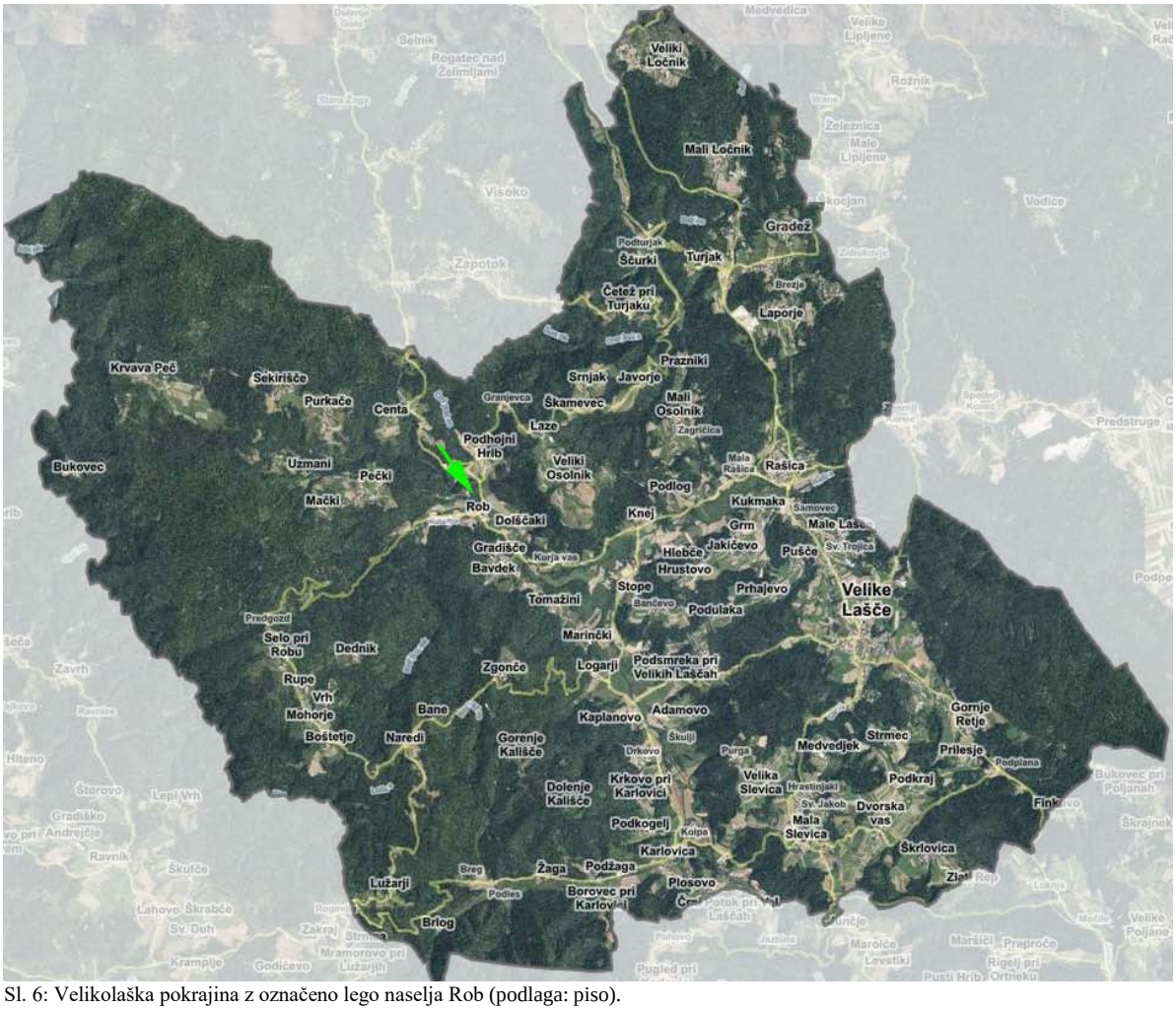
Sl. 5: Naselje Rob na vojaški karti iz 19.stoletja (podlaga: http://mapire.eu/en/).

Kratek geografski in zgodovinski oris širšega kraja

Knej-Kulturna krajina reke Rašice in Mišje doline (EID 1-18465) predstavlja kulturno krajino, ki obsega uravnano dno Robarice, Črnega potoka in Rašice z mozaično parcelno strukturo njivskega sveta ter vasi in kulturne terase ob vznožju pobočij (vir 3). O nastanku imena Mišja dolina obstajata dve zgodbi: v preteklosti je po dolini delovalo precej mlinov in žag in v mlinih hrane za miši ni manjkalo. Po drugi verziji naj bi se dolina v začetku imenovala Menišja dolina, saj so v 12. stoletju stiški menihi krčili okoliške gozdove, ime pa naj bi se obrusilo v Mišja dolina (vir 4). Kulturna krajina reke Rašice in Mišje doline je zelo bogata z etnološko dediščino od poznane Trubarjeve domačije, pa vse do najstarejšega kozolca na Slovenskem. Reka Rašica je okoli 25 kilometrov dolga reka, ki je presekala kar nekaj dinarskih slemen in grebenov in utrla eno od dolinskih poti čez slovensko ozemlje, ki so jo s pridom uporabljali popotniki, vojaki, trgovci, tovorniki rude, lesa, oglja, apna, kmetijskih pridelkov in soli, romarji ter tudi plenilske horde. Še kočevska železnica si je leta 1893 proti kočevskemu koncu tu poiskala najmanj zoprne ovinke, klance in useke (vir 5).

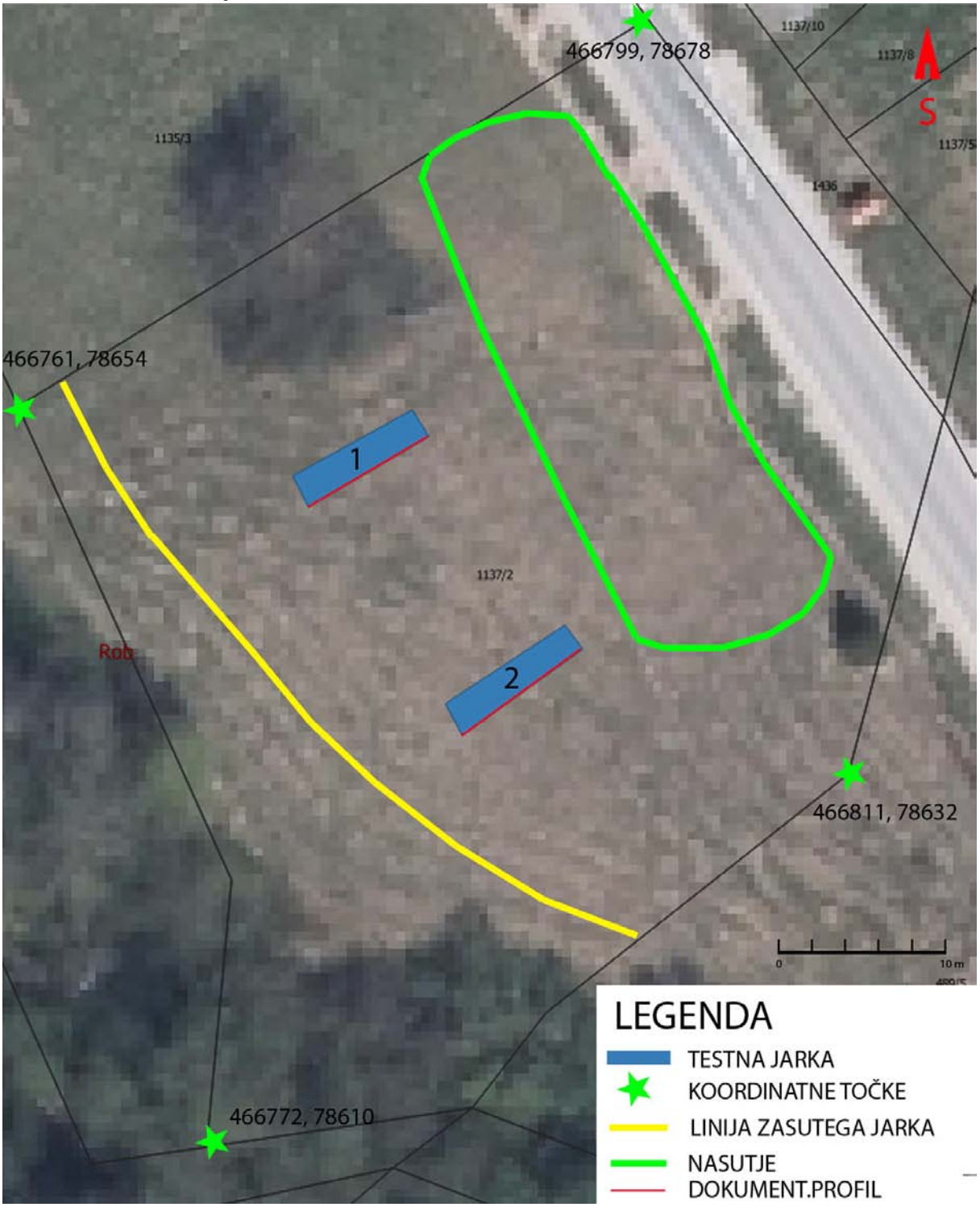
Občina Velike Lašče je ena izmed občin v Sloveniji, katere središče so Velike Lašče. Občina pokriva 103,2 km2 površine, na kateri prebiva 4.564 prebivalcev, od tega 2.358 moških in 2.206 žensk. V Občino sodi 86 naselij, vključno z Velikimi Laščami (vir 6). Velike Lašče so gručasto središčno naselje istoimenske občine. Nahajajo se sredi večinoma kmetijskega območja, na nižji vzpetini. Velikolaška pokrajina, kamor sodi tudi naselje Rob, je zaradi vložkov neprepustnih kamnin in prevladujočih triasnih dolomitov neprepusten svet sredi obsežne zakrasele okolice (vir 7). Na zahodu od Velikih Lašč se nahaja Mala gora, del dinarskega gorstva. Gre za sredogorski niz, ki se razteza od ponikalnice Rašica in reko Kolpo (vir 8). Mala gora se nahaja zahodno, severozahodno in jugozahodno od naselja Velike Lašče. Severno od Velikih Lašč poteka ponikalnica Rašica, ki teče v smeri severovzhod – jugozahod. Zahodno od Velikih Lašč prav tako poteka hriboviti svet z vzpetinami. Velike Lašče in okoliška naselja se nahajajo na bolj nižinskih, bolj dostopnih območjih znotraj močno nagubanega gričevja in hribovja (sl. 6).

Na Robu je bilo odkrito prazgodovinsko in rimsko najdišče, kjer je bila najdena tudi rimska svinčena utež. Mimo Sela pri Robu je nekoč potekala rimska pot, ki je povezovala Emono z Loško dolino. V naselju Velike Lašče so bile odkrite številne rimske najdbe, saj je mimo vodila rimska cesta. Pri vasi Gradišče je bilo odgritih več gomil z grobovi iz starejše železne dobe. Na Gradiškem vrhu, kota 650 m je nekoč stalo prazgodovinsko naselje, kjer je bila najdena tudi železna uhata sekira iz starejše železne dobe. Prek Gradiškega vrha je zgrajen 1500 m dolg ajdovski zid oziroma zapora iz pozne antike s rimskimi utrdbami. Na vzpetini Krvava peč se na vzpetini s cerkvijo Sv. Lenarta nahajajo sledovi prazgodovinske naselbine. Prav tako se ostanki prazgodovinske naselbine nahajajo tudi v Lužarjih. Pri gradu v Ortneku je bilo odkrito prazgodovinsko bivališče. Pot je bila v pozni antiki zavarovana z 382 metrov dolgo zaporo »ajdovski zid«. Odkriti so bili ostanki dveh stolpov. Na Sloki gori se pri cerkvi Sv. Ahac nekoč nahajalo prazgodovinsko gradišče, kjer je ob dohodu opaziti 10 – 15 metrov visoh nasip. Mimo je vodila tudi rimska pot, kjer se poroča o posameznih rimskih najdbah. Sledove prazgodovinske naselbine so odkrili tudi v Srobotniku pri Velikih Laščah oziroma pri Sv. Roku, kota 619 m. Rimske grobove so izkopali na posestvu pri Velikem Ločniku. V Zgončah so pri Sv. Primožu, kota 817 m, odkrili prazgodovinsko gradišče. Domneva se, da je bilo to območje povezano tudi z zapornim zidom Gradiškega vrha. V Turjaku je bilo odkrito tako prazgodovinsko kot rimsko najdišče, kjer so bili domnevno odkriti rimski nagrobniki, vzidan pa so našli tudi del rimskega spomenika oziroma are (Gabrovec, Petru, Šašel et all 1975). Enega večjih zgodovinskih spomenikov v slovenskem merilu vsekakor predstavlja Turjaški grad, ki je razglašen za kulturni spomenik državnega pomena. Njegovi lastniki, gospodje Auerspergi, so pomembno vplivali na zgodovino naših krajev. Njihova največja moč je sovpadala s časom reformacije in s časom turških vojn v 16. stoletju. Neustrašna borca v bojih proti Turkom sta bila predvsem deželni glavar Herbert Turjaški, ki je bil obglavljen v bitki pri Budačkem leta 1575, in Andrej Turjaški, poveljnik zmagovite vojske v bitki pri Sisku leta 1593. Grad je bil prvič omenjen v pisnih virih leta 1220, vendar naj bi nastal že v 10. ali 11. stoletju, morda še prej (vir 9).

Sl. 6: Velikolaška pokrajina z označeno lego naselja Rob (podlaga: piso).

Arheološki načrt območja raziskave

Slika 7: Tlorisni načrt s predstavljeno parcelno mejo, lego testnih jarkov in označeno linijo dokumentiranega profila.

Seznam in opis opazovalnih enot

SE 001 Zelo mehak melj (100%) temno rdeče sive barve (10R 3/1).
Plast je prepletena s koreninskim sistemom trav in nizke vegetacije.
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testni sondi 001, 002.
Interpretacija: Humus z rušo.
Najdbe: brez najdb.

SE 002 Mehak glinen melj (99%) rdeče rjave barve (5 YR 4/3) in ogljem do velikosti 0,5 cm (1%).
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 001.
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 003 Mehka meljasta glina (95%) rdeče rjave barve (5 YR 4/3) s prodniki do velikosti 1,5 cm (5%).
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 001.
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 004 Mehka glina (90%) rjave barve (7.5 YR 4/2) s prodniki do velikosti 6 cm (10%).
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 001.
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 005 Rahlo sprijeta plast prodnikov do velikosti 8 cm (80%) in peščeno glino (20%).
Plast je rdeče sive barve (5YR 5/2).
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 001.
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 006 Čvrsta glina (100%) rdeče sive barve (5 YR 5/2).
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 001.
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 007 Rahlo sprijeta plast prodnikov do velikosti 5 cm (80%) in glinenim peskom (20%).
Plast je svetlo rdeče sive barve (2.5YR 7/1).
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 001.
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 008a Vkop za vodovodno cev, v profilu U oblike. Širine 65 cm in do globine preko 90 cm.
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 001.
Interpretacija: novodobni vkop.

SE 008b Polnilo v profilu U oblike. Širine 65 cm in do globine preko 90 cm. Polnilo predstavlja mešanico glinenega melja (50%), melja (40%) in proda do velikosti 5 cm (10%).
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 001.
Interpretacija: polnilo novodobnega vkopa.
Najdbe: brez najdb.

SE 009 Zelo mehak melj (100%) temno rdeče sive barve (5YR 4/2).
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 002.

Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 010 Čvrst glinen melj (100%) rjave barve (7.5YR 4/3).
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 002.
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 011 Čvrst glinen melj (70%) rumeno rdeče barve (5YR 5/6) s kovinskimi oksidi, z lečami gline (25%) šipko rdeče barve (2.5YR 5/2) in odlomki naplavinskega lesa do velikosti 30 cm (5%).
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 002.
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 012 Mehka glina (70%) temno sive barve (7.5YR 4/1) z odlomki naplavinskega lesa do velikosti 30 cm (20%) in prodniki do velikosti 0,5 cm (10%).
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 002.
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

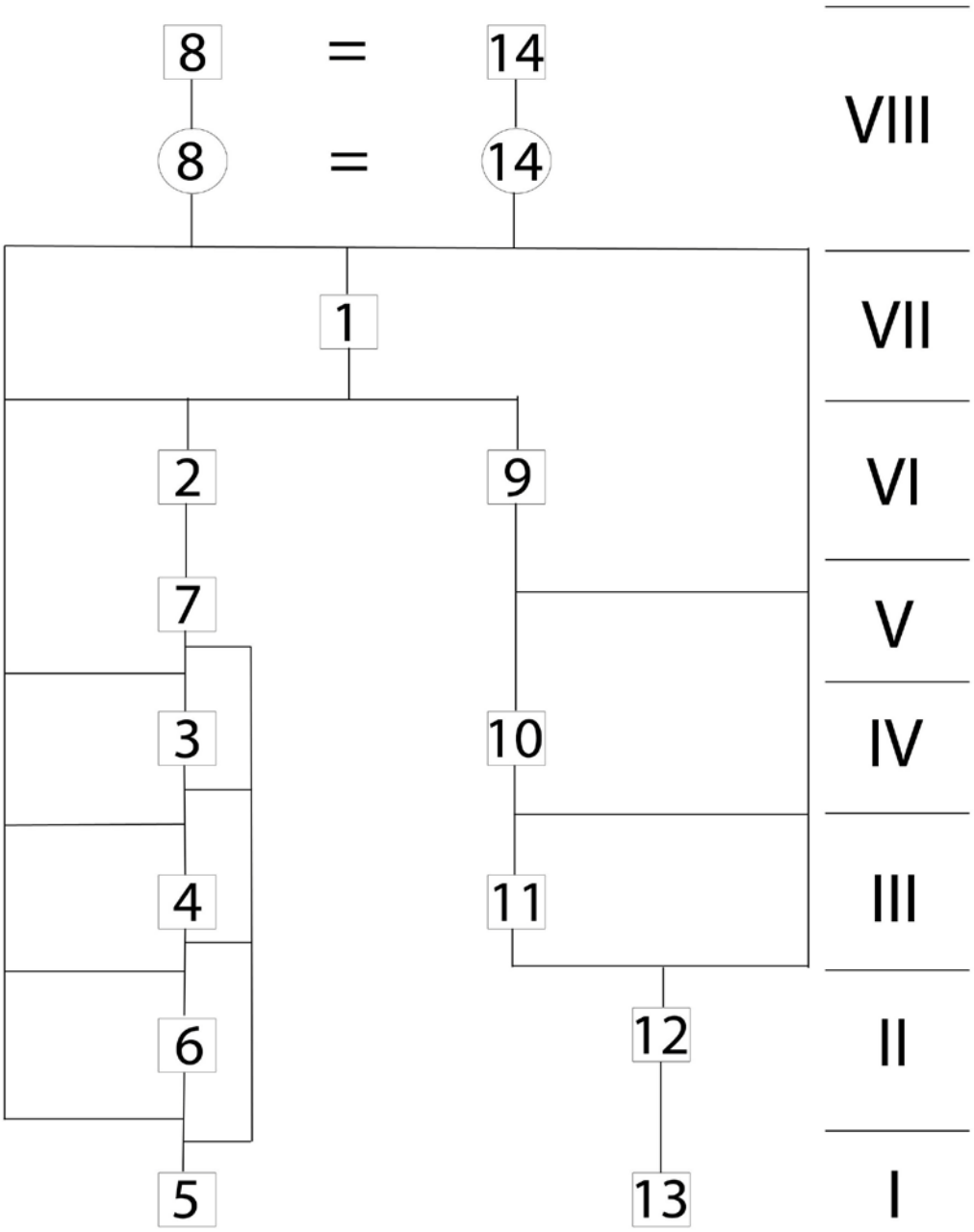
SE 013 Trdno sprijeta plast prodnikov do velikosti 12 cm (80%) in peščeno glino (20%).
Plast je svetlo rdeče sive barve (2.5YR 7/1).
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 002.
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 014a Vkop za vodovodno cev, v profilu razširjene U oblike. Širine 65 cm v spodnjem in 120 cm v zgornjem delu ter do globine preko 100 cm.
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 002.
Interpretacija: novodobni vkop.

SE 014b Polnilo v profilu razširjene U oblike. Širine 65 cm v spodnjem in 120 cm v zgornjem delu ter do globine 100 cm. Polnilo predstavlja mešanico melja (70%) in glinenega peska (30%). Plast variira v barvi od temno rdeče sive (5YR 4/2) do rjave barve (7.5YR 4/3).
Območje: parcela št. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. Testna sonda 002.
Interpretacija: polnilo novodobnega vkopa.
Najdbe: brez najdb.

Pisni in grafični prikaz stratigrafije

Na podlagi podatkov arheološke raziskave ugotavljamo, da se na območju arheološke raziskave nahaja dokaj enostavno sosledje plasti. Na podlagi stratigrafske sekvence smo ugotovili osem glavnih faz, ki smo jih označili z rimskimi številkami. V I fazi je na tem območju potekalo močno fluvialno delovanje, ki je s seboj prinašalo kamnit drobir (SE 005, SE 013). V fazi II je prav tako potekalo močno fluvialno delovanje, ki je za seboj odlagalo naplavine lesa, proda in gline (SE 006, SE 012). V III fazi se je fluvialno delovanje nekoliko umirilo v intenziteti, saj se zmanjša koncentracija in velikost tako proda kot lesa (SE 004, SE 011). V fazi IV je potekalo rahlo fluvialno delovanje, kar se kaže v nanosih finih naplavin z maloštevilnimi prodnički (SE SE 003, SE 010). V fazi V je skozi območje prodrla močna, izredno točkovno usmerjena fluvialna sila, ki je zarezala skozi območje in za seboj pustila prodnato naplavino z glinenim peskom (SE 007). V VI fazi so na tem območju nastale izredno fine in rahle naplavine (SE 002, SE 009). V VII fazi območje preraste vegetacija, ki skozi čas tvori fino humusno plast, ki je močno zaraščena s vegetacijo (SE 001). V VIII fazi so na tem območju potekala gradbena dela, ki so služila izgradnji vodovodnega omrežja (SE 008a, SE 008b, SE 014a, SE 014b in vidne sledi na površju).

Slika 8: Matrika stratigrafije oziroma grafični prikaz sosledja plasti na območju arheološkega pregleda.

Analiza in interpretacija opazovanih arheoloških enot

Na območju predhodne arheološke raziskave smo v skladu s pogoji ZVKDS izvedli strojni izkop dveh testnih jarkov v skupni površini 33,7 m^2. Glede na stratigrafsko sekvenco smo ugotovili osem glavnih faz. Kulturnih struktur ali najdb na pregledanem območju ni bilo. Na območju predhodne arheološke raziskave smo ugotovili, da je bil poseg na intaktne plasti invaziven le pri izkopu jarka za vodovodno cev in pri izkopu jarka, katerega sledi so bile vidne na površini. Drugih antropogenih posegov ni zaslediti. Vse plasti v testnima jarkoma so, razen modernih vkopov, brez antropogenih sledi. Vsega skupaj smo našli le 2 odlomka lončenine in še ta smo odkrili pri površinskem pregledu na vidni liniji nedavno zasulega jarka. Najdbi sodita v novi vek.

Na splošno ugotavljamo, da:

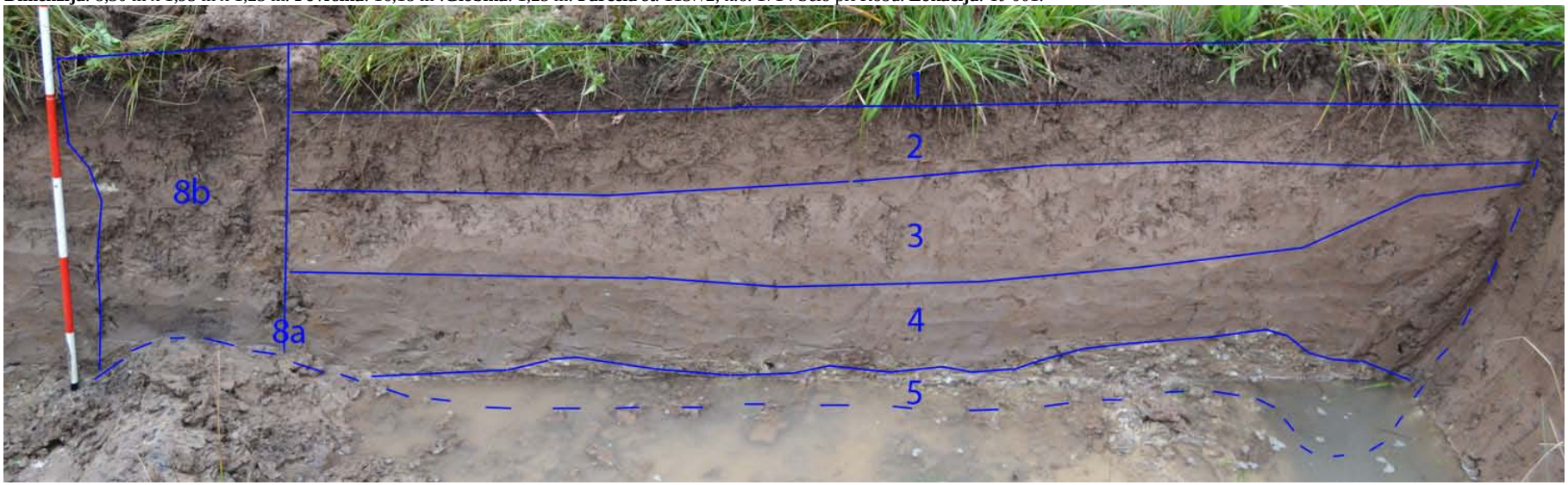
- se na območju predhodne arheološke raziskave pojavljajo naplavine.
- gre za 8 glavnih stratigrafsko ovrednotenih faz.
- je bil poseg na intaktne plasti invaziven le pri novodobni gradnji vodovodne instalacije.
- najdb v testnima jarkoma ni bilo.

Slika 9: Najdbi odkriti pri površinskem pregledu vidne sledi zasutega jarka. Novi vek (foto in obdelava: Enej Filipidis).

Testni jarek 001

Dimenzija: 8,30 m x 1,95 m x 1,25 m. **Površina**: 16,18 m^2.**Globina**: 1,25 m. **Parcela št**. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. **Lokacija**: TJ 001.

Slika 10: Jugozahodni del testnega jarka 001. Jugovzhodni profil (foto: E.Filipidis).

SE 008a 0 – 90 cm+: Vkop za vodovodno cev, v profilu U oblike. Širine 65 cm.
Interpretacija: novodobni vkop.

SE 008b 0 – 90 cm+: Polnilo v profilu U oblike. Širine 65 cm. Polnilo predstavlja mešanico glinenega melja (50%), melja (40%) in proda do velikosti 5 cm (10%).
Interpretacija: polnilo novodobnega vkopa.
Najdbe: brez najdb.

SE 001 0 – 18 cm: Zelo mehak melj (100%) temno rdeče sive barve (10R 3/1). Plast je prepletena s koreninskim sistemom trav in nizke vegetacije.
Interpretacija: Humus z rušo.
Najdbe: brez najdb.

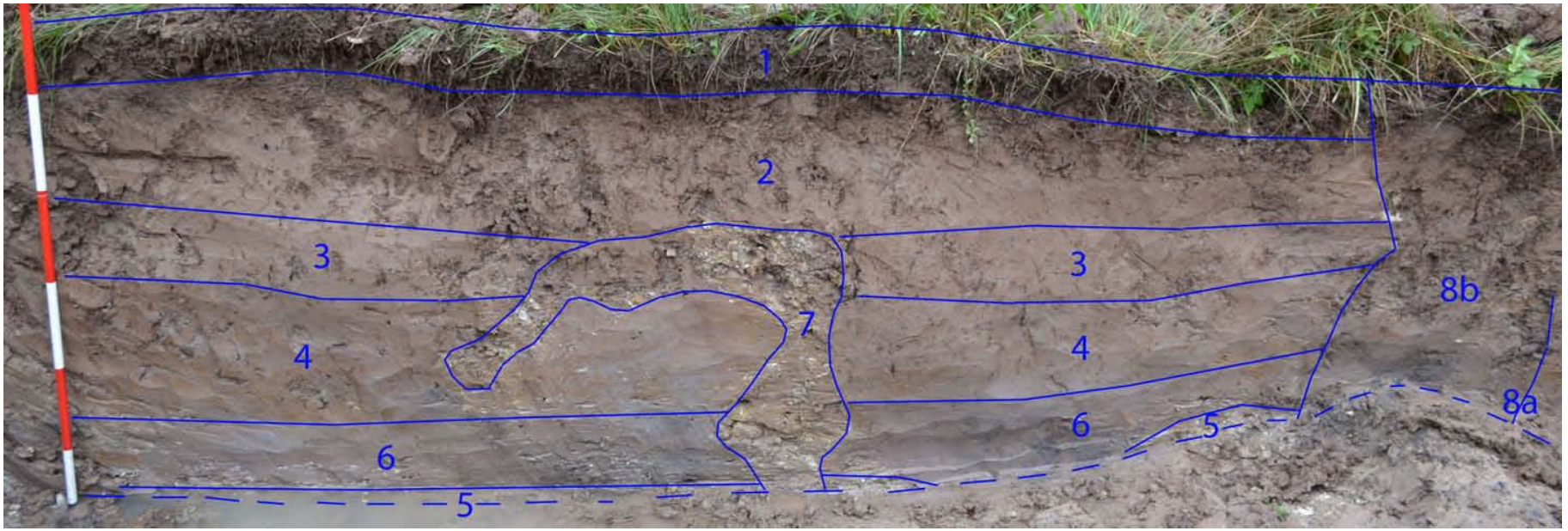
SE 002 18 – 46 cm: Mehak glinen melj (99%) rdeče rjave barve (5 YR 4/3) in ogljem do velikosti 0,5 cm (1%).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 003 46 – 76 cm: Mehka meljasta glina (95%) rdeče rjave barve (5 YR 4/3) s prodniki do velikosti 1,5 cm (5%).

Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 004 68 – 98 cm: Mehka glina (90%) rjave barve (7.5 YR 4/2) s prodniki do velikosti 6 cm (10%).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 005 94 – 110 cm+ : Rahlo sprijeta plast prodnikov do velikosti 8 cm (80%) in peščeno glino (20%). Plast je rdeče sive barve (5YR 5/2).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

Slika 11: Severovzhodni del testnega jarka 001. Jugovzhodni profil (foto: E.Filipidis).

SE 008a 0 – 90 cm+: Vkop za vodovodno cev, v profilu U oblike. Širine 65 cm.
Interpretacija: novodobni vkop.

SE 008b 0 – 90 cm+: Polnilo v profilu U oblike. Širine 65 cm. Polnilo predstavlja mešanico glinenega melja (50%), melja (40%) in proda do velikosti 5 cm (10%).
Interpretacija: polnilo novodobnega vkopa.
Najdbe: brez najdb.

SE 001 0 – 20 cm: Zelo mehak melj (100%) temno rdeče sive barve (10R 3/1). Plast je prepletena s koreninskim sistemom trav in nizke vegetacije.
Interpretacija: Humus z rušo.
Najdbe: brez najdb.

SE 002 20 – 53 cm: Mehak glinen melj (99%) rdeče rjave barve (5 YR 4/3) in ogljem do velikosti 0,5 cm (1%).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 007 53 – 140 cm+, širine do 100 cm: Rahlo sprijeta plast prodnikov do velikosti 5 cm (80%) in glinenim peskom (20%). Plast je svetlo rdeče sive barve (2.5YR 7/1).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 003 53 – 85 cm: Mehka meljasta glina (95%) rdeče rjave barve (5 YR 4/3) s prodniki do velikosti 1,5 cm (5%).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

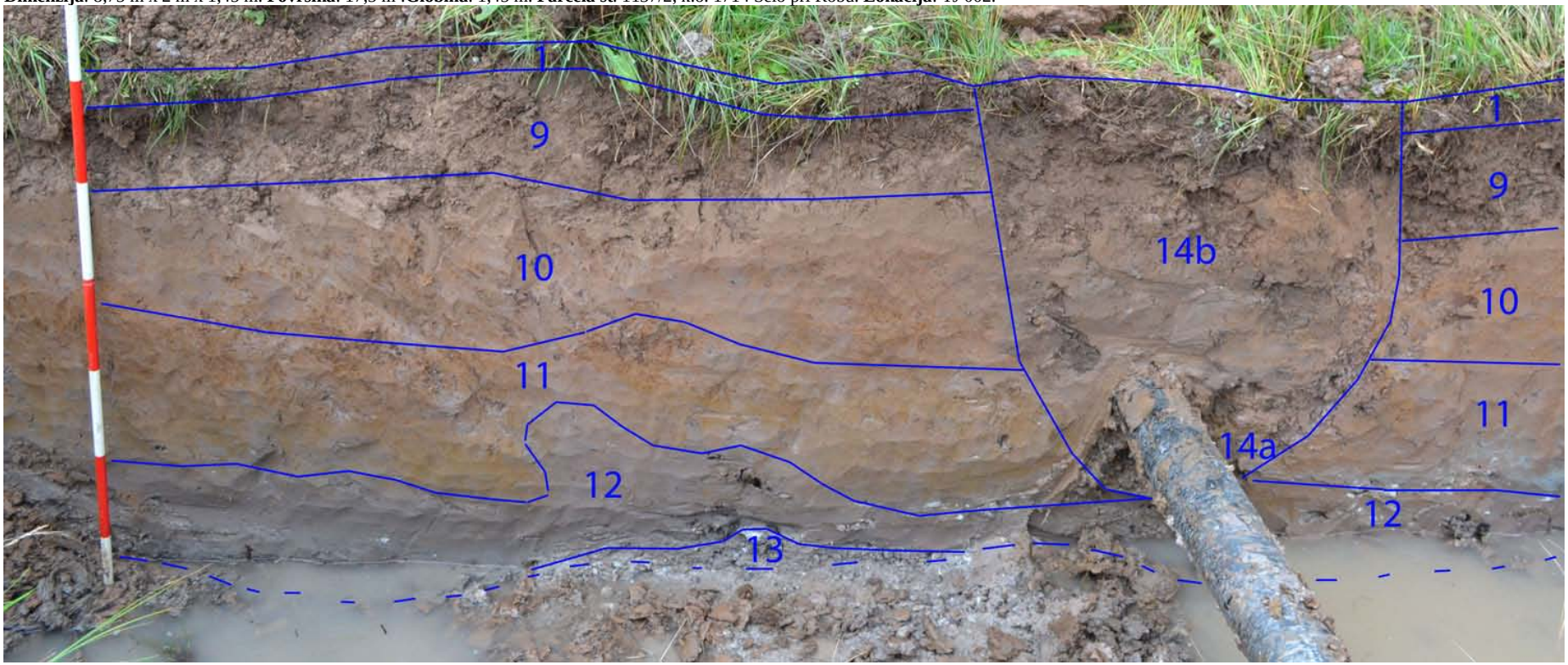
SE 004 85 – 115 cm: Mehka glina (90%) rjave barve (7.5 YR 4/2) s prodniki do velikosti 6 cm (10%).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 006 115 – 135 cm: Čvrsta glina (100%) rdeče sive barve (5 YR 5/2).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 005 135 cm+: Rahlo sprijeta plast prodnikov do velikosti 8 cm (80%) in peščeno glino (20%). Plast je rdeče sive barve (5YR 5/2).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

Testni jarek 002

Dimenzija: 8,75 m x 2 m x 1,45 m. **Površina**: 17,5 m^2.**Globina**: 1,45 m. **Parcela št**. 1137/2, k.o. 1714 Selo pri Robu. **Lokacija**: TJ 002.

Slika 12: Severovzhodni del testnega jarka 002. Jugjugovzhodni profil (foto: E.Filipidis).

SE 014a 0 – 120 cm: Vkop za vodovodno cev, v profilu razširjene U oblike. Širine 65 – 120 cm.
Interpretacija: novodobni vkop.

SE 014b 0 – 120 cm: Polnilo v profilu razširjene U oblike. Širine 65 - 120 cm. Polnilo predstavlja mešanico melja (70%) in glinenega peska (30%).
Polnilo variira v barvi od temno rdeče sive (5YR 4/2) do rjave barve (7.5YR 4/3).
Interpretacija: polnilo novodobnega vkopa.
Najdbe: brez najdb.

SE 001 0 – 12 cm: Zelo mehak melj (100%) temno rdeče sive barve (10R 3/1). Plast je prepletena s koreninskim sistemom trav in nizke vegetacije.
Interpretacija: Humus z rušo.
Najdbe: brez najdb.

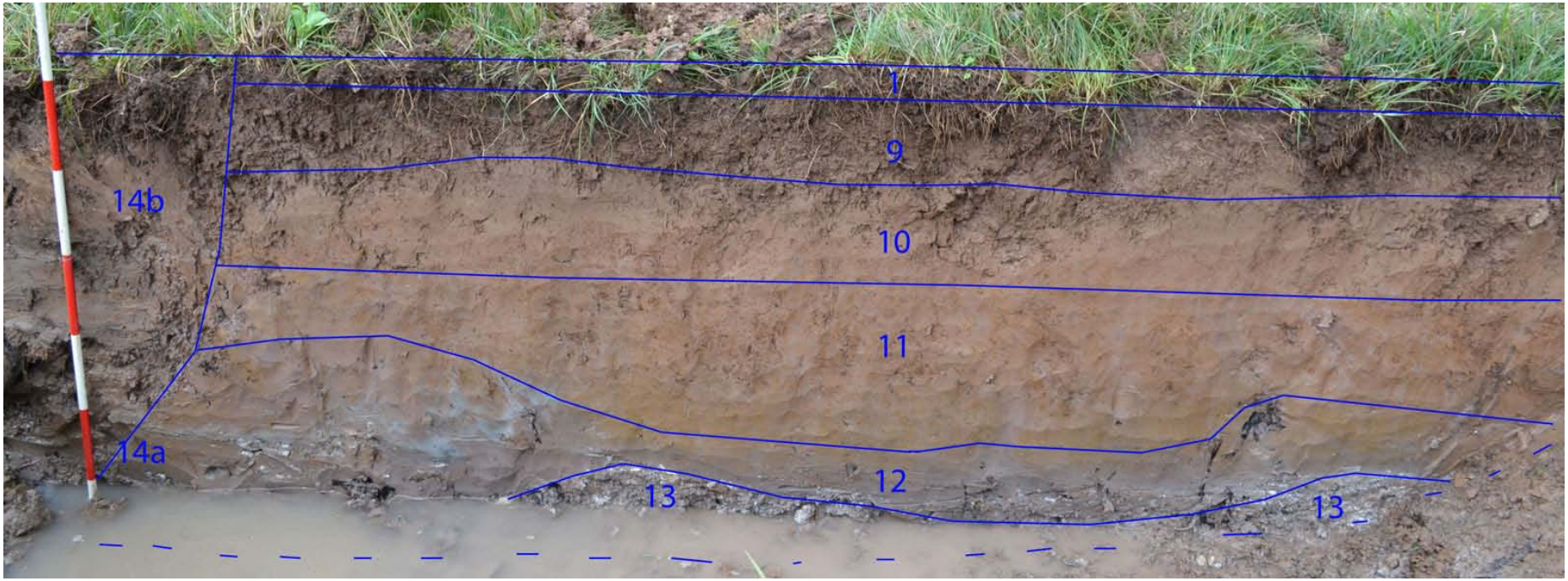
SE 009 12 – 42 cm: Zelo mehak melj (100%) temno rdeče sive barve (5YR 4/2).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 010 42 – 72 cm: Čvrst glinen melj (100%) rjave barve (7.5YR 4/3).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 011 72 cm – 110 cm: Čvrst glinen melj (70%) rumeno rdeče barve (5YR 5/6) s kovinskimi oksidi, z lečami gline (25%) šipko rdeče barve (2.5YR 5/2) in odlomki naplavinskega lesa do velikosti 30 cm (5%).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 012 110 – 130 cm: Mehka glina (70%) temno sive barve (7.5YR 4/1) z odlomki naplavinskega lesa do velikosti 30 cm (20%) in prodniki do velikosti 0,5 cm (10%).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 013 130 – 140 cm+: Trdno sprijeta plast prodnikov do velikosti 12 cm (80%) in peščeno glino (20%). Plast je svetlo rdeče sive barve (2.5YR 7/1).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

Slika 13: Jugozahodni del testnega jarka 002. Jugjugovzhodni profil (foto: E.Filipidis).

SE 014a 0 – 120 cm: Vkop za vodovodno cev, v profilu razširjene U oblike. Širine 65 – 120 cm.
Interpretacija: novodobni vkop.

SE 014b 0 – 120 cm: Polnilo v profilu razširjene U oblike. Širine 65 - 120 cm. Polnilo predstavlja mešanico melja (70%) in glinenega peska (30%).
Polnilo variira v barvi od temno rdeče sive (5YR 4/2) do rjave barve (7.5YR 4/3).
Interpretacija: polnilo novodobnega vkopa.
Najdbe: brez najdb.

SE 001 0 – 10 cm: Zelo mehak melj (100%) temno rdeče sive barve (10R 3/1). Plast je prepletena s koreninskim sistemom trav in nizke vegetacije.
Interpretacija: Humus z rušo.
Najdbe: brez najdb.

SE 009 10 – 30 cm: Zelo mehak melj (100%) temno rdeče sive barve (5YR 4/2).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 010 30 – 55 cm: Čvrst glinen melj (100%) rjave barve (7.5YR 4/3).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 011 50 cm – 100 cm: Čvrst glinen melj (70%) rumeno rdeče barve (5YR 5/6) s kovinskimi oksidi, z lečami gline (25%) šipko rdeče barve (2.5YR 5/2) in odlomki naplavinskega lesa do velikosti 30 cm (5%).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 012 75 – 125 cm: Mehka glina (70%) temno sive barve (7.5YR 4/1) z odlomki naplavinskega lesa do velikosti 30 cm (20%) in prodniki do velikosti 0,5 cm (10%).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

SE 013 125 – 140 cm+: Trdno sprijeta plast prodnikov do velikosti 12 cm (80%) in peščeno glino (20%). Plast je svetlo rdeče sive barve (2.5YR 7/1).
Interpretacija: aluvij.
Najdbe: brez najdb.

Specialistično poročilo
Ni bilo potrebno.

Sklep
Na območju arheološke raziskave je bilo ugotovljeno, da to območje predstavlja mokrišče, kar nakazuje tudi prisotna vegetacija. Gre za bogato naravno območje z intaktnimi, aluvialnimi plastmi, ki so bile delno uničene z novodobnim antropogenim posegom, kar nakazuje linija nedavno zasutega jarka na jugozahodnem delu parcele št. 1137/2, k.o. Selo pri Robu in odkrita vodovodna cev v testnima jarkoma. Ostalih antropogenih sledi ali najdb v testnih jarkih ni bilo. Razen novodobnih infrastrukturnih jarkov je območje intaktno.

SITUACIJA PO KONČANI ARHEOLOŠKI RAZISKAVI

Ureditev območja raziskave po končani arheološki raziskavi
Po končani arheološki raziskavi sta bila testna jarka zasuta. Območje bo v prihodnosti najverjetneje služilo izgradnji odprtega skladišča soli.

Primarna zaščita najdb in konservacija najdb
Najdbe so bile očiščene, strokovno pregledane in shranjene v skladu z arheološko stroko. Posebna konservacija najdb ni bila potrebna.

PODATKI O ARHIVU NAJDIŠČA

Kvantitativni podatki arhiva
Celotni arheološki arhiv terenske dokumentacije vsebuje 19 listov A4 (37 strani):

- Terenski dnevnik: 2 lista A4 (4 strani).
- Tloris območja: 2 lista A4 (2 strani).
- Seznami fotografij, stratigrafskih enot in najdb: 1 list A4 (1 stran).
- Matrika: 2 lista A4 (2 strani).
- Opisi SE z medsebojnimi odnosi: 14 listov A4 (28 strani).

Digitalni arhiv arheološke raziskave vsebuje:

- Arheološko poročilo: format pdf in format doc.
- Fotografije: 29 fotografij (208 MB) formata JPG.
- Seznami: dokumentarnih fotografij, stratigrafskih enot in najdb - datoteka formata xls (43 KB).
- Risba: Matrika formata pdf (281 KB).
- Tloris: 5 datotek formata cpg, dbf, prj, shp, shx, ki so skrčene v zip datoteko (1,96 KB).

Obseg najdb in vzorcev
Vsega skupaj sta shranjeni 2 najdbi s skupno težo 12 gramov. Najdbe so bile zapakirane v 1 pvc zip vrečko. Dimenzija zapakiranih najdb je 5 x 8 x 1 cm.

Lokacija in dostopnost arhiva
Dokumentacija je digitalizirana v skladu s tehničnimi zahtevami. Arheološki arhiv je po predhodni arheološki raziskavi začasno v hrambi v prostorih na naslovu Koblarji 15, 1332 Stara Cerkev.

SEZNAM UPORABLJENIH VIROV

GABROVEC, S., JESSE,S., PETRU, P., ŠAŠEL, J.et all, Arheološka najdišča Slovenije, 1975, 238-239s. Ljubljana.

BARKER, P. 1998, Tehnike arheološkega izkopavanja. Ljubljana.

HARRIS, E. 1989, Načela arheološke stratigrafije. Ljubljana.

KOS, V., GREGORIČ, M., KOKALJ, A. et all, Atlas Slovenije 1: 50 000, 1985. Mladinska knjiga, Ljubljana.

NOVAKOVIĆ, P. et al. 2007, Minimalni standardi izkopavalne dokumentacije: pregled stanja in predlogi standardov. - Študija izdelana po naročilu Ministrstva za kulturo RS, Ljubljana.

Zakon o varstvu kulturne dediščine - Uradni list RS 16/2008.

INTERNETNI VIRI:
Pravilnik o arheoloških raziskavah, Ur. l. RS 3/13:
http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV11445 (dostop dne 07.10.2025).

PISO – Prostorski informacijski sistem občin:
https://www.geoprostor.net/piso/ewmap.asp?obcina=velike_lasce (dostop dne 09.10.2025).

Vir 1: Wikipedija, Prosta enciklopedija: https://sl.wikipedia.org/wiki/Rob,_Velike_La%C5%A1%C4%8De (dostop dne 07.10.2025).
Vir 2: Župnija Rob na Dolenjskem: https://zupnija-rob.rkc.si/index.php/content/display/18 (dostop dne 09.10.2025).
Vir 3: Digitalne vsebine kulturne dediščine Slovenije: https://www.eheritage.si/apl/real.aspx?ID=18465
Vir 4: Zavod Parnas: https://zavod-parnas.org/w/wp-content/uploads/2024/01/vodnik_skrivnostna_m_dolina.pdf (dostop dne 9.10.2025).
Vir 5: Revija Vzajemna: https://www.vzajemnost.si/clanek/185523/pohlevna-in-divja-recica-rasica/ (dostop dne 9.10.2025).
Vir 6: Wikipedija, Prosta enciklopedija:https://sl.wikipedia.org/wiki/Velike_La%C5%A1%C4%8De (dostop dne 09.10.2025).
Vir 7:Wikipedija, Prosta enciklopedija:
https://sl.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dina_Velike_La%C5%A1%C4%8De (dostop dne 07.10.2025).
Vir 8: Wikipedija, Prosta enciklopedija:https://sl.wikipedia.org/wiki/Mala_gora (dostop dne 07.10.2025).
Vir 9: Občina Velike Lašče - https://obcina.velike-lasce.si/kultura/ (dostop dne 09.10.2025).

PRILOGE

- Konservatorski zapisnik.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
Služba za kulturno dediščino
Območna enota Ljubljana

MAJA BRICELJ Digitalno podpisal MAJA BRICELJ Datum: 2025.10.25 11:53:33 +02'00'

Številka dokumenta: 35102-0899/2024-4
Datum dokumenta: 25. 10. 2025

ZAPISNIK KONSERVATORSKEGA NADZORA NAD TERENSKIMI DELI RAZISKAVE

Osnovni podatki o raziskavi
Ime projekta: 25-0413 Rob
Številka soglasja za raziskavo: 62240-436/2025-3340-5
Koda raziskave: 25-0413
EID – enotna identifikacija dediščine in ime: 1-16124, Rob - Arheološko najdišče Hrib
Naselje: ROB
Občina: VELIKE LAŠČE
Katastrske reference: 1137/2, k. o. 1714 SELO PRI ROBU
Raziskovalni postopek: Arheološki testni izkop
Datum začetka terenskih del: 27. 9. 2025
Datum konca terenskih del: 28. 9. 2025
Izvajalec raziskave: Filipidis d.o.o., Koblarji 15, 1332 Stara Cerkev
Vodja raziskave: Enej Filipidis, univ. dipl. arheol.
Namestnik vodje raziskave: doktor arheologije Gojko Tica, univ. dipl. arheol.
Nadzornik raziskave: konservatorska svetovalka doktorica arheologije Maja Bricelj, univ. dipl. arheol.
Svetovalec nadzornika raziskave:

1. Konservatorski nadzor nad terenskimi deli raziskave (mnenje nadzornika raziskave o ustreznosti terenskega dela raziskave skladno s kulturnovarstvenim soglasjem za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline)

Datum nadzora na terenu: 27. 10. 2025

- Ustreznost lokacije posega: **Da**
- Prisotnost vodje raziskave oziroma njegovega namestnika: **Da**
- Ustreznost sestave in številčne zastopanosti raziskovalne skupine: **Da**
- Ustreznost raziskovalnega postopka: **Da**

2. Konservatorski nadzor nad strokovnostjo izvedbe raziskave (mnenje nadzornika raziskave o strokovnosti izvedbe raziskave in ustreznosti terenske dokumentacije)

- Ustreznost uporabljenih metod in tehnik raziskovanja in dokumentiranja: **Da**
- Celovitost in usklajenost dokumentacije z veljavnimi standardi: **Da**
- Ustreznost dokumentacije prostorskih izmer: **Da**
- Ustreznost dokumentacije stratigrafskih, strukturnih, zbiralnih oz. drugih enot: **Da**
- Ustreznost pisne dokumentacije: **Da**
- Ustreznost slikovne dokumentacije: **Da**
- Ustreznost dokumentacije o zbirkah vzorcev: **Da**

- Ustreznost urejenosti, označenosti in hrambe najdb in vzorcev z manj zahtevnim varovalnim režimom: **Da**
- Ustreznost ravnanja in primarne zaščite klimatsko in varnostno občutljivih najdb in vzorcev: **Da**

3. Mnenje nadzornika raziskave o poročanju

- Morebitne pripombe k oddanemu prvemu poročilu (s prilogami) v pregled: **Da**

Obrazložitev: Prosim za popravek atributnih podatkov. Hvala.

- Ali je potrebno oddati še kakšno (neobvezno) prilogo: **Ne**
- Ali bo potrebno izdelati Končno strokovno poročilo o raziskavi? **Ne**

(V PRIMERU, DA JE POTREBNO IZDELATI KONČNO POROČILO O RAZISKAVI, JE POTRJEN ZAPISNIK KOMISIJE ZA POTERENSKO OBDELAVO ARHIVA NAJDIŠČA OBVEZNA PRILOGA IN SESTAVNI DEL PRVEGA STROKOVNEGA POROČILA)

4. Drugo (vsebinska in izvedbena problematika raziskave, opozorila in navodila, spremembe raziskovalnih metod, ukrepi varstva):

(izpolni s prostim besedilom)

Nadzornik raziskave:
konservatorska svetovalka doktorica arheologije Maja Bricelj, univ. dipl. arheol.